

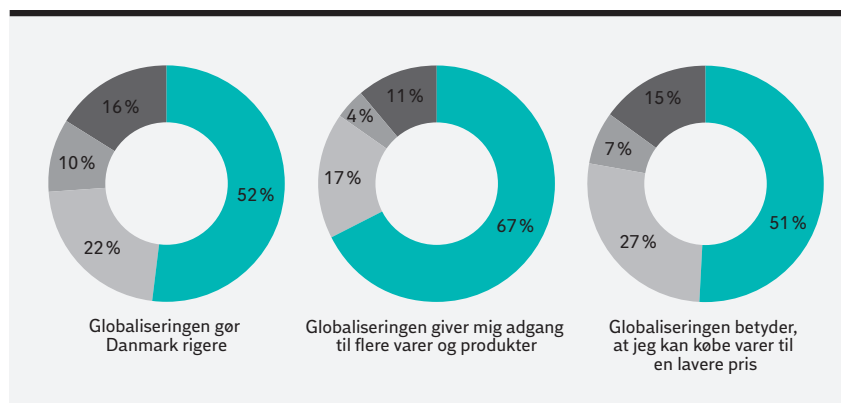
Globaliseringens modbølge stopper i Danmark

Mens modstanden mod globaliseringen i de senere år har fået vind i sejlene i udlandet, bakker danskerne bredt op om Danmarks deltagelse i en global og åben verden, fremgår det af DI's globaliseringsundersøgelse 2017. Globaliseringen gør Danmark rigere og skaber adgang til billigere og bedre varer, lyder danskernes dom.

Danmark vinder, når globaliseringen vinder. Det er den ultrakorte konklusion på DI's årlige globaliseringsundersøgelse, der tager temperaturen på danskernes syn på Danmarks og virksomhedernes involvering i den globale økonomi.

Globaliseringen gør Danmark rigere

Spørgsmål: I hvilken grad er du enig eller uenig i følgende udsagn?

- Helt eller delvist enig
- Hverken eller
- Helt eller delvist uenig
- Ved ikke

Kilde
Epinion for Dansk Industri

Direkte adspurgt om de mener, at det er godt eller dårligt, at Danmark er involveret i den globale økonomi, svarer 60 pct., at det er positivt, mens blot 12 pct. svarer, at det er negativt. De resterende svarer enten "hverken eller" eller "ved ikke".

Helt i tråd hermed erklærer et flertal – 52 pct. – sig enige i, at globaliseringen gør Danmark rigere. Blot 10 pct. er uenige. De resterende svarer enten "hverken eller" eller "ved ikke".

En ny verden

Den store opbakning til Danmarks deltagelse i en global og åben verden er bemærkelsesværdig, set i lyset af det seneste tids internationale udvikling.

Prøv bare at tænke et par år tilbage. Dengang troede de færreste på, at briterne ville vinke farvel til EU. Og endnu mindre sandsynligt virkede det, at den daværende reality-stjerne Donald Trump skulle have en chance mod Hillary Clinton. Ja, faktisk syntes det dengang langt fra sikkert, at Donald Trump ville blive republikanernes præsidentkandidat.

Men forskere og eksperter tog fejl, blandt andet fordi de havde undervurderet, hvor mange der følte, at de ikke havde nydt frugten af den globale udvikling, men stod tilbage i halvdøde byer med rungende, tomme fabriks-haller.

Og oprøret var ikke begrænset til Storbritannien og USA. I flere europæiske lande – Frankrig, Holland, Polen, Ungarn og Italien – har nationale og patriotiske strømninger haft stor medvind, og nogle steder har de det stadig.

775.000 eksportrelaterede job

Umiddelbart kunne man altså godt have troet, at de strømninger, der har fået så stort gennemslag i udlandet, også havde påvirket danskerne. Men det er altså ikke sket endnu. Det gode spørgsmål er selvfølgelig hvorfor.

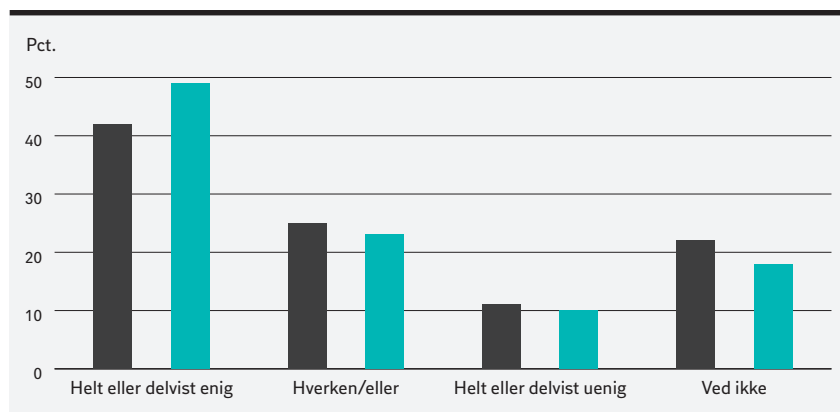
En af grundene er højst sandsynligt, at de danske virksomheder og det danske arbejdsmarked har klaret sig ganske godt i de senere år. Det ses blandt andet ved, at beskæftigelsen i Danmark netop i disse dage er på vej mod det højeste niveau nogensinde – og det er vel at mærke en fremgang, som findes i hele Danmark. Om noget er det en understregning af, at globaliseringen ikke tager, men snarere skaber job i Danmark. En analyse gennemført af DI har således også vist, at der i dag findes 775.000 eksportrelaterede job på det danske arbejdsmarked¹.

Danskerne er da også udmærket bevidste om, at de danske virksomheder har stor gavn af en åben og fri verden, hvor varer og tjenester flyder relativt frit på tværs af landegrænserne. 49 pct. erklærer sig helt eller delvist enige

¹ DI Analyse. "775.000 danske job er knyttet til eksport". Marts 2017

Danske virksomheder vinder på globalisering

Spørgsmål: Danske virksomheder vil samlet vinde på globaliseringen?

2017
2016

Kilde
Epinion for Dansk Industri

i, at danske virksomheder samlet set vil vinde på globaliseringen. 10 pct. er uenige. For et år siden var 42 pct. enige og 11 pct. uenige.

3 ud af 100 er bange for deres job

Du skal også lede længe efter de danskere, der direkte er bange for at globaliseringen vil føre til, at de mister deres job. "Blot" 3 pct. af de adspurgte i DI's globaliseringsundersøgelse svarer således, at de "i høj grad" er bange for, at deres nuværende arbejdsplads bliver nedlagt på grund af globaliseringen. Sidste år var andelen 1 pct., men tages der højde for den statistiske usikkerhed, så er forskellen ubetydelig. Til gengæld er der blevet lidt flere, der "i nogen grad" er bange for at miste deres job. Hvor det sidste år var 7 pct., så er det i dag 13 pct.

Frygten for at miste sit arbejde, som følge af globaliseringen, har i mange år været knyttet til fortællingen om, at de danske lønninger gør det for dyrt at producere i Danmark, hvorfor produktion og arbejdspladser gradvist vil forsvinde. Men det er også en historie, der trænger til en nuancering.

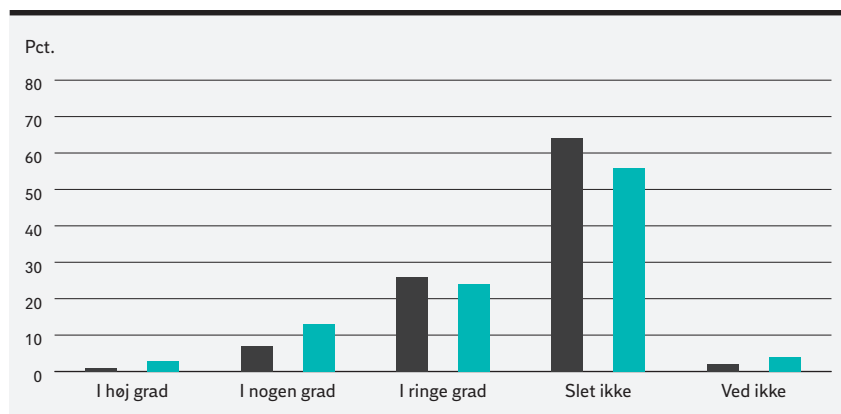
En analyse fra DI har således vist, at stadig flere virksomheder hjemtager produktion². Det er blandt andet en konsekvens af, at en øget brug af robotter og teknologi muliggør konkurrencedygtig produktion i Danmark. Endnu er det dog stadig sådan, at der er klart flere danske virksomheder, der sender opgaven til udlandet, end der er virksomheder, der hjemtager produktion. Bundlinjen er dog stadig, at Danmark i den grad fortsat har en fremtid som produktionsland, hvilket også understreges af, at antallet af ansatte i industrien er vokset fra 277.000 i slutningen af 2013 til 293.000 på nuværende tidspunkt ifølge Danmarks Statistik.

² DI Indsigt. "Flere virksomheder hjemtager produktion fra udlandet". September 2016.

Blandt danskerne synes der at være lidt delte holdninger til brugen af outsourcing. 35 pct. af de adspurgte i DI's globaliseringsundersøgelse erklærer sig således helt eller delvist enige i, at den globale arbejdsdeling og outsourcing af det rutineprægede arbejde er med til at skabe bedre job for danske arbejdstager. 23 pct. er uenig. Sidste år var 31 pct. enige – og går du tilbage til 2007 var 40 pct. enige.

3 ud af 100 frygter, at deres arbejdsplads bliver nedlagt

Spørgsmål: Er du bange for, at din nuværende arbejdsplads bliver nedlagt på grund af globaliseringen?

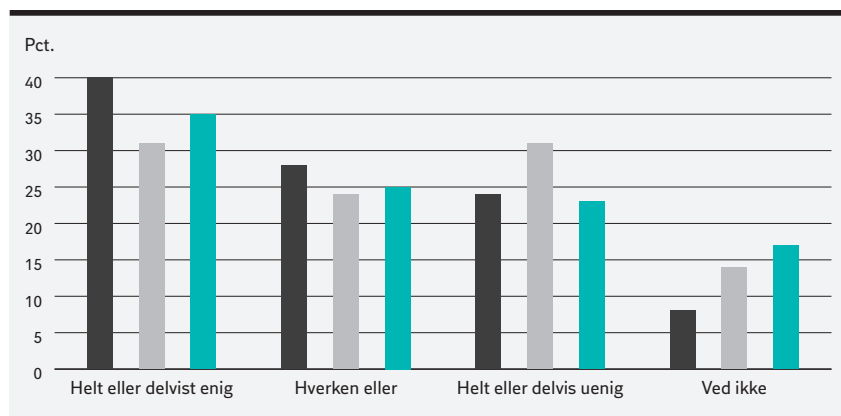

2017
2016

Kilde
Epinion for Dansk Industri

Delte holdninger til outsourcing

Spørgsmål: Er du uenig eller enig i følgende udsagn: Den globale arbejdsdeling og outsourcing af det rutineprægede arbejde er med til at skabe bedre job for danske arbejdstagere.

2017
2016
2007

Kilde
Epinion for Dansk Industri. 2007 måling er foretaget af Epinion for LO og 3F.

Globaliseringen gør danskerne 29.000 kroner rigere årligt

En anden forklaring på, at danskerne generelt bakker op om globalisering kan være, at få lande har høstet så store økonomiske gevinster af en åben og fri verden, som Danmark har.

En undersøgelse foretaget af det tyske analyseinstitut Bertelsmann Stiftung sidste år viste således, at kun Japan, Schweiz og Finland havde fået mere ud af globaliseringen end Danmark. I kroner og ører var den gennemsnitlige årlige gevinst for danskere på cirka 9.000 kroner³.

De økonomiske effekter af globaliseringen kom for nyligt også under lys og lup af Økonomi- og Indenrigsministeriet, der i den seneste økonomiske redegørelse regnede sig frem til, at den internationale handel og konkurrence har gjort alle indbyggere i Danmark 29.000 kroner rigere om året siden 1985.

Ministeriet har også undersøgt, hvad det ville betyde, hvis Danmark ikke handlede med udlandet. I denne kontrafaktiske situation vil medianindkomstgruppen opleve et fald i realindkomsten med 54 pct. Og for den tiendedel, der har den laveste indkomst, ville faldet være hele 67 pct.

Forklaringen herpå er ifølge ministeriet, at mange varer er blevet billigere, især tøj, elektronik og husholdningsredskaber, som har større betydning for pengepungen hos familier med lave indkomster end hos andre familier.

Globaliseringen giver billigere varer

De økonomiske fordele af globaliseringen er da absolut heller ikke noget, der er gået danskernes næse fordi. Ej heller, at det har gjort det væsentligt sjovere at købe ind.

67 pct. af de adspurgte i DI's globaliseringsundersøgelse svarer således, at de er helt eller delvist enige i, at "globaliseringen giver mig adgang til flere varer og produkter". Blot 4 pct. er uenige. Og 51 pct. svarer, at de er helt eller delvist enige i, at "globaliseringen betyder, at jeg kan købe varer til en lavere pris". 7 pct. er uenige.

Afgørende for, om det vedbliver at være sådan afhænger i høj grad også af den handelspolitiske udvikling. Bliver den hårde politiske retorik, der til tider har gjort frihandel og åbne grænser til syndebugken, omvekslet til politisk handling og flere handelsbarrierer, vil det både koste de danske virksomheder og forbrugere dyrt.

Den gode nyhed er imidlertid her, at også på den front ser udviklingen ud til at gå i den rigtige retning. Den seneste opgørelse fra verdenshandelsorganisationen WTO viser således et markant fald i mængden af implementerede handelsbarrierer.

³ Globalization Report 2016 – Who benefits most from globalization. Bertelsmann Stiftung.

Fra midten af oktober 2016 til midten af maj 2017 iværksatte WTO medlemslandene i alt 74 nye barrierer for handel, svarende til et gennemsnit på 11 per måned. Det er et markant fald fra den forudgående opgørelse, der viste et gennemsnit på 15 nye handelsrestriktive tiltag, og de nye tal er ifølge WTO det laveste niveau siden 2008.

Samtidig observerer WTO dog, at mængden af nye tiltag, der er skabt for at skabe frihandel, også befinder sig på et lavpunkt. Tages der højde for tiltagende økonomiske effekt, er det imidlertid tvivlsomt om, de frihandelsorienterede tiltag, har væsentligt større værdi og effekt end de tiltag, der er rettet mod at skabe barrierer for handel⁴.

OM UNDERSØGELSEN

Epinion har for Dansk Industri foretaget en undersøgelse af holdningen til globaliseringen blandt et repræsentativt udsnit af danskerne i alderen 18 år og derover. I alt har 1.019 svaret på spørgsmålene i august 2017.

⁴ World Trade Statistical Review 2017. Udgivet af WTO.